

1 Пәннің мақсаты мен міндеттері

Пәннің мақсаты: - Сольфеджионы оқытудың мақсаты – студенттердің дыбыстарды есту, дыбыстардың жоғары және төмендігін, метрикалық, құрылыстық естілу дәрежесін, музыканы жадына тоқу қабілетін дамыту. Мұның бәрі – музыканы кәсіптік түрде қабылдауға керекті шарттар.

Пәнді міндеттері:

Сольфеджио бойынша жүргізілетін әрбір сабақтың басты міндеті – оқытудың кешенді тәсілін қолдану. Оған кіретіндер:

- әр түрлі дәстүрдің стиліндегі көп дауысты музыкалық аспаптың сүйемелденусіз нота бойынша мүдірмей әндету дағдысын қалыптастыру;
- дауыс тану жүйесін қатаң сақтай отырып, туыстас тональдік ішіндегі модуляцияны әндету дағдысын қалыптастыру.

Пәнді игеру нәтижесінде тәлімгерлер білу керек:

Тыңдау арқылы ладтағы гаммалардың жекеленген интервалдарды, аккордтарды, ырғақтық және ладтағы, интервалдық аккордтардың құрылымдарын айыра білуге дағдыландыру. Сондай – ақ, түрлі құрылым, бір дауысты, екі дауысты периодтардың төмендегі өлшемдегі жазуын айыра бөлуге дағдыландыру;

Ұлттық музыкалық материалдарды пайдалану: қазақтың музыкалық фольклоры мен Қазақстанның кәсіптік және қазіргі композиторларының шығармалары. Мұнда негізгі назар аударатын сала – халық өлеңдері;

көрнекі құралдар мен түрлі өлшемдегі музыкалық шығармаларды әр түрлі масштабта топпен қолдану дағдысын қалыптастыру.

Пререквизиттер: «Музыка теориясының негіздері», «Полифония», «Гармония», «Музыка әдебиеті», «Музыка тарихы», «Хор класы».

3 ПӘННІҢ МАЗМҰНЫ

Тақырыптық атаулар	Сағат саны (күндізгі орта білім)		
	3 – 4 семестр		
	Тәж.	Зертт.	Сөж
Көмекші және өтпелі хроматикалық дыбыстар	3	6	12
Хроматикалық гаммалар	3	6	12
Құрамды интервалдар	3	6	12
Хроматикалық интервалдар	3	6	12
Қосалқа доминанта	3	6	12
Барлығы	15	30	60

Тақырыптық атаулар	Сағат саны (күндізгі орта білім)		
	1 – 2 семестр		
	Тәж.	Зертт.	Сөж
Мажорлық және минорлық лад	3	6	12
Ладтағы диатоникалық интервалдар	3	6	12
Дыбыстан диатоникалық интервалдар	3	6	12
Ерекше интервалдар	3	6	12
Халық музыка ладтары	3	6	12
Барлығы	15	30	60

Тақырыптық атаулар	Сағат саны (күндізгі орта білім)		
	5 – 6 семестр		
	Тәж.	Зертт.	Сөж

Д тобындағы альтерацияланған аккордтар	3	6	12
612S тобындағы альтерацияланған аккордтар	3	6	12
Диатондық туыстық тональдіктерге модуляция3 Ауытқу	3	6	12
Диатондық емес тональдіктерге модуляция	3	6	12
Барлығы	15	30	60

Жеке сабақтардың мазмұны

2 - курс

№	Тақырыптық аттары	Мазмұны	Бақылау түрі
1	Көмекші және өтпелі хроматикалық дыбыстар	Көмекші және өтпелі хроматикалық дыбыстар. II басқыштың төмендеуі және VI басқыштың көтерілуі, біраттас мажор және минорда, қосымша және өтпелі хроматизмдер, мажорлық ладтағы I, II және V басқыштардың көтерілуі. Ладтағы екі үлкейтілген секундалары бар гаммаларды айту. I және V басқыштарды т.1 және т.8 шешілуімен к.3 және ул.6-ны жоғары және төмен айту	Үй жұмысы
2	Хроматикалық гаммалар	12 басқышты мажор және минордың барлық басқыштарын бөлек -бөлек айту	Тәжірибе лік жұмыс
3	Құрамды интервалдар	к. және ү.9, к. және ү.10, к. 10 (таза 8 шешілуімен) дыбыстан жоғары және төмен, к. және ү.9; к.және ү.10, к.10 және біраттас мажор және минордың жоғарғы VII-ші және төменгі IV басқыштарын айту	Тәжірибе лік жұмыс
4	Хроматикалық интервалдар	Интервалды тізбекпен айту (к.3, ү.6, секунда және септималар әр түрлі басқыштағы, қосымша және өтпелі хроматикалық дыбыстардың қатысуымен қиғаш қозғалыс). Аккордтарды және аккордтық тізбекте II басқышы төмендетілген үш дыбысты айналымымен айту	Ауысша жұмыс

5	Қосалқа доминанта	ДД7 және ДД VII7 каденцияда (ішкі құрылымдағы қос доминанталы аккордтар), диатоникалық туыстық тональдігінде, 4 дауысты хор құрылымында ДД аккордын пайдалана отырып модуляциямен айту	Кестелік жұмыс
---	-------------------	--	----------------

1 - курс

№	Тақырыптық аттары	Мазмұны	Бақылау түрі
1	Мажорлық және минорлық лад	Мажорлық және минорлық лад. Мажорлық және минорлық тетракордтарды және гаммаларды айту. Мажорлық және минорлық басқыштарды жеке-жеке айту.	Үй жұмысы
2	Ладтағы диатоникалық интервалдар	Мажор және минорлы тональносте тартылысын жасау, интервал тізбектерін айту (параллель терция және сексталар, тритон шешілуімен, алтын жүріс, бір дауыс және октава, жанама қозғалыс, айналымы 3-6 және үл. 4; кіш. 5; т. 5 (кіш және үл. 2; кіші және үл. 7). Біраттас және параллель мажор-минор. Мажорлық дыбыс қатарын жоғары және біраттас немесе параллель минорды төмен және керісінше айту. Біраттас мажор, минордың барлық басқыштарын бөлек-бөлек айту.	Тәжірибе лік жұмыс
3	Дыбыстан диатоникалық интервалдар	Бір дыбыстан диатоникалық интервалдарды жоғары және төмен айту.	Тәжірибе лік жұмыс
4	Ерекше интервалдар Бір дыбыстан жоғары немесе төмен ерекше интервалдарды айту тональносте шеңберінде тартылысын жасау, интервалдар	Ауысша жұмыс	

	тізбегін айту (ерекше интервалдардың тартылысы, дауыстардың қарама-қарсы жүрісі).		
5	Халық музыка ладтары	Халық музыка ладтарының дыбыс қатарын айту. Бір дыбыстан және үл 2, к және үл 7 жоғары және төмен, тональдікте шешілуін айту.	Кестелік жұмыс

3 - курс

№	Тақырыптық аттары	Мазмұны	Бақылау түрі
1	Д тобындағы альтерацияланған аккордтар	Диатондық туыстық тональдікте бастың бірқалыпты қозғалысымен модуляцияны, сондай-ақ диатондық емес, туыстық тональдікте белгілі бір аралықта айту. Альтерацияланған аккордтардың Д тобы бір дыбыстан және тональдікте шешілуімен, бір дыбыстан қосалқы септаккордтарды тональдікте шешілуімен, модуляциялық құрылымда осы аккордтарды (қосалқы септаккорд) айту.	Үй жұмысы
2	S тобындағы альтерацияланған аккордтар	Альтерацияланған аккордтардың S тобы бір дыбыстан және тональдікте шешілуімен айту. Үш тонды бір дыбыстан шешілуімен айту	Тәжірибе лік жұмыс
3	Ауытқу	Бір дыбыстан қосалқы септаккордтарды тональдікте шешілуімен, модуляциялық құрылымда осы аккордтарды (қосалқы септаккорд) айту. Өлшемдер: 5/4; 5/8;	Тәжірибе лік жұмыс
4	Диатондық туыстық тональдіктерге модуляция	Модуляциядағы интервалдық құрылымды үш тон арқылы доминанталық тұрғыда, сондай-ақ субдоминанталық тұрғыда айту	Ауысша жұмыс

5	Диатондық емес тональдіктерге модуляция	Диатондық емес туыстық тональдікте модуляцияны үш тон арқылы айту. Өлшем 7/4. Бірғақтық бөлудің негізгі түрлері. Сольфеджиолай отырып дуоль және триольдық негізде құрылған остинатолық фигураларды игеру.	Кестелік жұмыс
---	---	---	----------------

Тәлімгердің өздік жұмысының мазмұны - 1 курс

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат көлемі
1	Зерханалық сабақтарға дайындық	Үй жұмысы	Сабаққа қатысу, сұрау	30 (30*1)
2	Тәжірибелік сабақтарға дайындық	Ноталық мысалдар	Сабаққа қатысу	15(15*1)
3	Өздік жұмысына ұсынылатын тақырыптар тізімі	Орындау	Сұрау	7
4	Межелік бақылауға дайындық	Тест	МБ 1, МБ 2 МБ 3, МБ 4	8
Барлығы				60

Тәлімгердің өздік жұмысының мазмұны - 2 курс

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат көлемі
1	Зерханалық сабақтарға дайындық	Үй жұмысы	Сабаққа қатысу, сұрау	30 (30*1)
2	Тәжірибелік сабақтарға дайындық	Ноталық мысалдар	Сабаққа қатысу	15(15*1)
3	Өздік жұмысына ұсынылатын тақырыптар тізімі	Орындау	Сұрау	7
4	Межелік бақылауға дайындық	Тест	МБ 1, МБ 2 МБ 3, МБ 4	8
Барлығы				60

Тәлімгердің өздік жұмысының мазмұны - 3 курс

№	СӨЖ түрі	Есеп беру түрі	Бақылау түрі	Сағат көлемі
1	Зерханалық сабақтарға дайындық	Үй жұмысы	Сабаққа қатысу, сұрау	30 (30*1)
2	Тәжірибелік сабақтарға дайындық	Ноталық мысалдар	Сабаққа қатысу	15(15*1)
3	Өздік жұмысына ұсынылатын тақырыптар тізімі	Орындау	Сұрау	7
4	Межелік бақылауға дайындық	Тест	МБ 1, МБ 2 МБ 3, МБ 4	8
Барлығы				60

Студенттердің өздігімен жұмыс істеу материалдары 2 - курс

1. Көпдауысты әндету. Ұсынылатын әдебиет: [1], 40 – 48 б.
2. Анализ жасау. Ұсынылатын әдебиет: [4], 24 - 32 б.

1 - курс

1. Парақтап оқу. Ұсынылатын әдебиет: [1], 40 – 48 б.
2. Диктант жазу. Ұсынылатын әдебиет: [4], 24 - 32 б.

3 - курс

1. Есту қабілетін дамыту. Ұсынылатын әдебиет: [1], 40 – 48 б.
2. Сүйемелдеумен әнді орындау. Ұсынылатын әдебиет: [4], 24 - 32 б.

Выписка из рабочего
учебного плана
специальности

Форма
Ф СО ПГУ 7.18.1/10

**4. 050106 «Музыкалық білім» мамандығына арналған
жұмыс оқу жоспарынан алынған көшірме**

	5 емтихан	- сынақ	90 барлығы	ауд. 30 (45)	сөж 60	Тәж. 7, 5	Зертт. 15 (7,5)	Осөж 7, 5	Сөж 22 ,5	Тәж. 7, 5	Зертт. 15 (7,5)	Осөж 7, 5	Сөж 22, 5
Күндізгі орта білімме н													

Негізгі әдебиет

- 1 Агажанов.Б. Курс сольфеджио. Выпуск 2, М.
- 2 Алексеев Б, Мясоедов А. «Элементарная теория музыки». - М., 1986.
- 3 Долматов. Н. Музыкальные диктанты. М., 1972.
- 4 Калмыков.Б. Фридкин.Г. (Сольфеджио - одноголосное) М., 1992
- 5 Калмыков.Б. Фридкин.Г. (Сольфеджио - двухголосное) М., 1992.
- 6 Картавцева М. Развитие творческих навыков на уроках
- 7 Ладухин. Н. Одноголосное сольфеджио. М., 1983
- 8 Рубец. И. Одноголосное сольфеджио. М., 1966
- 9 Хвостенко В. Задачи и упражнения по элементарной теории музыки.